

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 19 – 20 kwietnia 2013 r. na kierunku „pedagogika”, prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych i społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP w Warszawie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. Wiesław Ambrozik - członek PKA

członkowie:

dr hab. Katarzyna Krasoń – ekspert PKA

ks. dr hab. Marian Nowak – ekspert PKA

mgr inż. Katarzyna Nowak – ekspert formalno – prawny PKA

Maja Bednarzewska- ekspert studencki

Krótką informacja o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP w Warszawie. Została ona przeprowadzona z inicjatywy PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów została opracowana w oparciu o misję Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP w Warszawie, w której ważną rolę odgrywają tradycyjne a zarazem uniwersalne wartości akademickie. Głównym obszarem działalności dydaktycznej Uczelni są nauki humanistyczne i społeczne, w tym nauki pedagogiczne. Misją Wydziału Pedagogicznego jest działanie sprzyjające kształceniu wysoko kwalifikowanych kadr na potrzeby współczesnej oświaty i kultury oraz tych obszarów życia społecznego, które wymagają wiedzy i umiejętności pedagogicznych. Misja Uczelni jest przy tym to, aby w procesie kształcenia łączyć ogólne wykształcenie humanistyczne z wykształceniem ogólnopedagogicznym oraz specjalistycznym dającym określone kwalifikacje zawodowe na rynku pracy. Uczelnia prowadzi przy tym szeroko zakrojoną działalność badawczą i wydawniczą

zorientowaną na rozwój poszczególnych dziedzin pedagogicznych, która istotnie wspomaga prowadzony proces kształcenia, stwarzając zarówno studentom, jak i licznym praktykom możliwości poszerzanie wiedzy pedagogicznej, posiadanych umiejętności i kompetencji.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Interesariusze wewnątrzni (studenci i pracownicy) biorą aktywny udział w procesie ustalania koncepcji kształcenia poprzez swoich przedstawicieli, którzy zasiadają w organach kolegialnych Uczelni. Ich rolą jest opiniowanie planów i programów, ich doskonalenie oraz modernizowanie. Studenci głównie poprzez swoich przedstawicieli, ale także bezpośrednio mają możliwości zgłaszania wszelkich zmian odnoszących się zarówno do treści kształcenia, realizowanych form czy też obsady realizowanych zajęć. W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą także absolwenci, głównie poprzez uczestnictwo ankiet, w której proszeni są o wskazanie sugestii dotyczących ewentualnych zmian w planach i programach studiów. W ocenie Władz Uczelni absolwenci aktywnie i rzeczowo w tej procedurze uczestniczą.

Również interesariusze zewnątrzni mają znaczący udział w kształtowaniu koncepcji kształcenia. Uczelnia pozostając w ścisłym związku z tradycjami i aktualną działalnością Związku Nauczycielstwa Polskiego czerpie z jego doświadczeń liczne sugestie programowe, wzbogacając je równocześnie o wypracowane w trakcie licznych kontaktów z państwowymi i samorządowymi władzami oświatowymi własne koncepcje programowe.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja Uczelni w pełni nawiązuje do najlepszych tradycji kształcenia i doskonalenia nauczycieli i pedagogów, co znajduje odzwierciedlenie w jej misji strategii.

2) W procesie określania koncepcji kształcenia, jego celów, profili biorą czynny udział studenci jako interesariusze wewnątrzni oraz przedstawiciele władz oświatowych rozmaitego szczebla jako interesariusze zewnątrzni z którymi uczelnia utrzymuje żywe kontakty.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z którego kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Efekty w kształcie przedłożonym zespołowi wizytującemu zatwierdzono decyzją władz uczelni 20.02.2012 (Uchwała nr 2/2012 Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP), zarówno dla I, jak i II stopnia studiów. Oceniane materiały zawierają: uporządkowane efekty kształcenia z podziałem na przedmioty, co ułatwia określenie potencjalnej możliwości ich

realizacji. W powyższej uchwale zostały określone efekty kierunkowe oraz przyporządkowane do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Co ważne nie dubluje się przewidywanych efektów i nie przeciąża ich nadmiarem poszczególnych przedmiotów, co okazuje się rozwiązaniem ze wszechmiar racjonalnym.

Określając zgodność założonych efektów kształcenia kierunkowych i specjalnościowych należy stwierdzić, iż efekty kierunkowe zostały w pełni zaczerpnięte z wzorcowych zestawień zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i w pełni wyczerpują zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie są przewidziane dla dyscypliny pedagogika. Są również zgodne z wymaganiami profilu ogólnoakademickiego. Widać równocześnie spójność zarysowanej koncepcji efektów kierunkowych ze strategią rozwoju kierunku.

Dokumentacja dotycząca planowanych efektów dla studiów I i II stopnia przedłożona do oceny nie budzi większych zastrzeżeń, zawiera umieszczone w Raporcie samooceny jednostki tabele efektów kształcenia wyznaczone dla studiów licencjackich i magisterskich, przy czym podzielono je na dwa obszary: nauk społecznych i humanistycznych, co jest zgodne z ideą transwersalnego traktowania kierunku pedagogika. Dodatkowo – słusznie - uzupełniono je o podział na kategorie: wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych. Przy czym odniesiono je jedynie do zakresu kierunkowego. Co ważne, w innym dokumencie, efekty przypisano także poszczególnym przedmiotom kierunkowym tworząc stosowne zestawy dla poszczególnych przedmiotów.

Zestawienia uzupełniono jeszcze o wykaz (zbiór) efektów przypisanych poszczególnym specjalnościom, przy czym efekty nauczycielskie zamieszczono jedynie w tabeli efektów, ujętej w Raporcie samooceny. Z owego zestawienia wynika, że rzeczywiście przypisano szczegółowym standardom nauczycielskim odniesienie do efektów kierunkowych i tu zatem widać spójność obu opisów.

Warto byłoby jeszcze dopełnić zestaw sformułowany dla poszczególnych specjalności nauczycielskich także o doprecyzowanie (wyodrębnienie) efektów nauczycielskich, zgodnych z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17.01.2012 w poszczególnych opisach specjalności, które winny je realizować (w aktualnym ujęciu są one przytoczone łącznie z kierunkowymi, co oczywiście nie przesądza o możliwości ich realizacji, ale nieco utrudnia ich wyłuskanie z zestawu dla osoby oceniającej ich kompletność i spójność).

Dla pełnej kontroli nasycenia wszystkich efektów kształcenia warto także sporządzić ogólną matrycę weryfikującą pojawienie się (frekwencję) poszczególnych efektów wyznaczonych przez Krajowe Ramy Kwalifikacji, także po to, by wyeliminować ewentualnie dublowanie efektów, jakie pojawić by się mogły na wielu przedmiotach równocześnie. Można także ewentualnie rozważyć dokonanie opisu modułów tak, by zestawiono ze sobą wszystkie efekty z zapisem ich sposobu weryfikacji.

Warto podkreślić, iż specjalności tak opisane efektami dość szczegółowo jeszcze doprecyzowują ich zestaw, co dość klarownie buduje sylwetkę absolwenta, z podziałem na imponujący zestaw oferty edukacyjnej, pojawi się tu bowiem m. in.: pedagogika kulturoznawcza – menedżer i animator kultury; wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim; wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną; wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna; pedagogika przedszkolna z językiem angielskim; pedagogika przedszkolna z terapią pedagogiczną; pedagogika wczesnoszkolna z językiem angielskim; pedagogika wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną; pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną; edukacja zdrowotna z profilaktyką uzależnień; edukacja dla bezpieczeństwa; pedagogika społeczna – wsparcie rodziny w środowisku lokalnym. Tak zakrojona szeroko oferta edukacyjna,

definiowana stosownym zbiorem założonych efektów kształcenia (łączyjących w sobie wymagania podwójnej specjalności, np. nauczycielskiej z terapią lub nauczaniem języka obcego) potwierdza otwartość uczelni na potrzeby rynku pracy z jednej strony, ale i dbałość o konkurencyjność swoich absolwentów (mimo profilu ogólnoakademickiego fakt ten wart jest podkreślenia). Nie bez znaczenia pozostaje również oferta studiów bezpłatnych, jakie uruchomiono w porozumieniu z funduszem EFS.

Efekty kształcenia umieszczono również bezpośrednio w sylabusach, przy czym nie dokonano w nich podziału wg specyfikacji na kierunkowe, specjalnościowe i nauczycielskie. Dokonano natomiast rzetelnego doprecyzowania celów kształcenia, co zawiera każdy sylabus przedmiotowy. Dzięki temu zawartość sylabusów nie pozostawia wątpliwości, że osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia będzie możliwe przez realizację celów szczegółowych. Każdy sylabus tworzy opis kursu (przedmiotu), zawiera w sobie ogólne cele kursu a także szczegółową tematykę z podziałem na wykłady i ćwiczenia, przy czym każdy temat lub blok tematyczny wzbogacony został wskazanymi celami, sygnalnie omówioną treścią i oczekiwanymi przez autora opisu efektami. Ćwiczenia dodatkowo precyzują relacje do wykładu, a także ogólnie zarysowane cele z podziałem na wiadomości, umiejętności i dyspozycje kierunkowe. W tym miejscu również zamieszczono – w niektórych opisach - charakterystykę zadań, jakie winni wykonać studenci oraz stosownych metod. Całość opisu przedmiotu/kursu uzupełnia wskazana literatura przedmiotowa i warunki zaliczenia.

Istotne jest także to, że organizacja praktyk planowanych do realizacji w toku studiów, jest regulowana dokumentem przyjętym w 2005 roku i zmodyfikowanym w 2007 roku (studenci odbywający studia wg systemu KRK nie są jeszcze objęci tą formą zajęć). Dotyczy on zatem studentów realizujących standardy – stąd szczegółowe zadania praktykanta dołączone do Regulaminu Praktyk opracowano na podstawie owych standardów. W pełni przeto umożliwiają one osiągnięcie stosownych celów kształcenia przypisanych specjalnościom.

Szczególnie ważne jest stosowanie ankiety ewaluacyjnej praktyk nauczycielskich, jaką wypełniają po zakończeniu praktyk uczestnicy. Ocena dotyczy osiągniętych efektów praktyk, w tym umiejętności w zakresie planowania i formułowania celów, organizacji zajęć, poznawania potrzeb i zainteresowań wychowanków, samodzielnego prowadzenia zajęć. Studenci wypowiadają się również na temat prowadzenia praktyk przez opiekuna oraz tego, w jakim zakresie widzą przydatność tych zajęć dla swojej przyszłej pracy pedagogicznej. Aktualnie jednostka dysponuje 49 ankietami ewaluacji praktyk, jakie uzyskano w semestrze zimowym 2012/2013, które udostępniono zespołowi oceniającemu. Zawarty w nich materiał wskazuje, że studenci w wysokim stopniu oceniają wartość praktyk, zwłaszcza w zakresie przygotowania metodycznego i osiągnięcia kwalifikacji nauczycielskich.

Jednoznacznie uznać można za cenną inicjatywę monitorowania jakości praktyk w postaci ankietowania uczestników zajęć po ich zakończeniu. Wyraźnie bowiem widać w ten sposób realnie osiągnięte przez studentów efekty kształcenia z przełożeniem na umiejętności ich praktycznego wdrożenia.

Dostępność opisu założonych efektów kształcenia studenci oceniają (co zadeklarowali podczas spotkania z zespołem wizytującym) jako dobrą, ponieważ każdy prowadzący zapoznaje ich przed rozpoczęciem kursu z zawartością opisu przedmiotu. Należałoby jednak rozważyć także zamieszczenie na stronie internetowej szkoły pełnego zestawu sprecyzowanych efektów kształcenia oraz poszczególnych sylabusów.

W tym miejscu nasuwa się jeszcze jedna uwaga, otóż warto może przemyśleć formalne ujednolicenie zapisu sylabusów, tak, by każdy przedmiot miał taki sam kształt edycyjny (konstrukcję poszczególnych elementów), ponieważ w aktualnej wersji opisy są

bardzo zróżnicowane, o czym decydują zapewne twórcy kursów i koordynatorzy przedmiotów. Oczywiście zapis ukazuje oryginalność i zamiysł twórcy, niemniej materiał tak dalece różnorodnie sformatowany, może – pozornie – czynić wrażenie niespójnego. To w sumie prosty zabieg, możliwy do wykonania w każdym czasie, ale jego finalizacja powinna być zakończona zamieszczeniem sylabusów na stronie www uczelni (<http://www.wsp.edu.pl> w zakładce dla studentów, w linku łączącym z opisem poszczególnych specjalności, oraz do linku kierunkowego - sylabusy przedmiotów kierunkowych).

Co ważne, zauważono, że niektóre sylabusy są sporządzone mniej starannie, np. Współczesne problemy pedagogiki realizowane w formie wykładu w miejscu - cel dydaktyczny mają adnotację dotyczącą roku akademickiego, semestru oraz liczby godzin. Niektóre sylabusy w ogóle nie mają w stosownym miejscu zapisu liczby punktów ECTS (np. Historia wychowania). Koniecznie należy rozważyć zatem zalecenie, aby uzupełnić zapisy w niektórych sylabusach i ujednolicić ich formę, co przyczyni się także do ich kompletności.

Jednostka nie złożyła odrębnej dokumentacji studiów dla drugiego i trzeciego roku, które funkcjonują jeszcze bez regulacji KRK i winny realizować standardy obowiązujące dla wcześniejszych celów kształcenia (poza wytycznymi dotyczącymi realizacji praktyk, o czym powiemy później).

Ocena w powyższej sprawie może być zatem jedynie dokonana w oparciu o dostarczone sylwetki absolwenta kierunku w Raporcie samooceny jednostki i zebrane sylabusy przedmiotów realizowanych na II i III roku studiów licencjackich oraz II roku studiów magisterskich, a także na podstawie analizy planów i programów studiów (ujętych w siatkach), wg których odbywają zajęcia studenci rozpoczynający naukę przed wdrożeniem KRK.

Zebrane materiały wyraźnie wskazują na szczegółowe doprecyzowanie zakresu kompetencji, jakie winien posiadać student po ukończeniu 6 semestrów edukacji na poszczególnych specjalnościach studiów I stopnia i 4 semestrów studiów II stopnia.

Sylabusy składające się na udokumentowanie realizowanego programu studiów ujmują przewidziane standardem: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, również standardy kształcenia nauczycieli, można zatem rzec, że cele kształcenia przed wdrożeniem KRK mogą być osiągnięte w wyniku realizacji tak zaprojektowanego programu studiów.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty ujęte w programie kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozostają w pełni sprawdzalne. Umożliwiają ich weryfikację szczegółowe zapisy w sylabusach poszczególnych przedmiotów, wyrażone warunkami zaliczenia przedmiotu w oparciu o konkretne umiejętności i zakres opanowanej wiedzy, jaką winien wykazać się student.

- 3) Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia.....

Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Program kształcenia na kierunku studiów „pedagogika” realizowany jest z wykorzystaniem różnych form dydaktycznych: wykładów, ćwiczeń, seminariów. Program kształcenia obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe. Szczegółowe zasady realizacji praktyk określa Regulamin praktyk studenckich WSP ZNP.

Proces dyplomowania został ustalony w „Regulaminie studiów” §§ 30-35 oraz dokumencie przyjętym przez Senacką Komisję ds. Dyplomów – „Ogólne zalecenia dotyczące zakresu i sposobów oceniania prac magisterskich i licencjackich”.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188).

Podobnie w wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego i recenzje prac dyplomowych).

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” stwierdzono, iż protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.); karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy - sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61).

Efekty kształcenia są głównie weryfikowane przez prace etapowe, są one wzbogacone o narzędzia weryfikacyjne. Zestaw formularzy testów zaliczeniowych i egzaminów pisemnych został starannie przygotowany i ujęty zbiorowo, zawiera dokładne omówienie poszczególnych zadań. Szkoda, że nie zapisano tych szczegółowych sposobów weryfikacji bezpośrednio w sylabusach (np. test z zakresu, praca pisemna na temat), niemniej można do nich dotrzeć, choć wymaga to penetracji dodatkowych materiałów (zestawu narzędzi weryfikacji efektów). Może warto rozważyć zapis sposobu weryfikacji bezpośrednio w sylabusie, ponieważ jest on dostępny studentom (zwłaszcza, jeśli zostanie umieszczony na stronie www), a formularze narzędzi raczej studiującym nie są okazywane. Warto bowiem, żeby student znał procedury weryfikacji efektów, ponieważ one decydują o poziomie uzyskanego zaliczenia.

Z analizy materiałów wynika, iż niemal każdy przedmiot przewiduje prace pisemne, najczęściej są to eseje naukowe, sprawozdania z zajęć, czy przygotowanie projektów konkretnych materiałów (np. pomocy dydaktycznych czy tekstów do wykorzystania podczas zajęć z wychowankami). Analiza owych zestawów przynosi jednoznacznie pozytywną konkluzję, zaplanowane prace pozwalają zaprezentować ogół opanowanych wiadomości, ale i umiejętności natury metodycznej. Można powiedzieć, że prace etapowe pozwalają na czytelną dla studentów i osób prowadzących weryfikację osiągniętych efektów kształcenia.

Pojawiają się również kwestionariusze testów wiedzy – opracowane dla wybranych treści (głównie dotyczą zagadnień teoretycznych). Każdy test ma przygotowany formularz pytań, analiza zestawów testowych ukazuje ich całkowitą zgodność z treściami zamieszczonymi w sylabusach. Co ważne formularz archiwalny testu zawiera klucz oceny, a jednostka dysponuje pełnym kompletem prac studenckich.

Niezwykle cenny jest sposób weryfikacji efektów, dokonywany bezpośrednio przez osobę prowadzącą zajęcia. Zebrany materiał to opinie na temat realizowanych przez siebie zajęć. Zawierają one uwagi dotyczące celów zajęć, sposobu podejmowania zadań przez studentów i ich przygotowania do zajęć. Można odnaleźć także refleksje dotyczące stopnia osiągnięcia efektów kształcenia i ewentualnych koniecznych modyfikacji, które zoptymalizują ten proces. Opisane zostały także prace pisemne czy szczegółowe zadania wymagane na zaliczenie od uczestników zajęć. Opinie są sporządzone w sposób dowolny, wybrany przez prowadzącego, mają albo kształt relacji z poszczególnymi ćwiczeniami czy wykładów albo ogólnej informacji zbiorczej. Cenne jest, iż prowadzący zdają sobie sprawę z zależności, jaka istnieje pomiędzy

jakością zajęć i ofertą edukacyjną a możliwościami osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów.

Wartościowe jest także podejmowanie bardziej złożonych procedur weryfikacji efektów, jednostka opracowała specjalne narzędzie weryfikujące osiągnięte efekty kształcenia na specjalnościach nauczycielskich, które stosowane będzie po 1 i kontrolnie po 6 semestrze nauki na studiach I stopnia. Istotą sprawdzianu stanie się porównanie poziomu opanowania treści kształcenia w czasie całych studiów. Jest ono bowiem w zmierzeniu sposobem określenia rzeczywistego stopnia opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakimi wykazą się absolwenci. Co ważne narzędzie sporządzone m. in. w postaci w postaci testu sytuacyjnego pozwala zweryfikować umiejętności metodyczne, bowiem należy w nim znaleźć rozwiązanie konkretnego problemu dydaktycznego. Dodatkowo studenci dokonują samooceny swoich kompetencji oraz zamieszczają poglądy na wychowanie.

Niewątpliwie to autorskie narzędzie warte jest szerszego upowszechnienia w szkolnictwie wyższym, bowiem ukazuje rzeczywisty poziom osiągnięcia efektów kształcenia, a nie tylko pozwala na przewidywanie ich osiągnięcia – jak to się dzieje przy analizie zapisu sylabusów, chociażby.

Jednostka posługuje się szczegółowymi procedurami dyplomowania, jakie zawarto w Regulaminie studiów (rozdział 14-15 paragraf 29-33) zatwierdzonym przez Senat WSP ZNP w dniu 24.04.2006 roku oraz zatwierdzony przez Ministra Edukacji i Nauki 03.10.2006 roku, który precyzuje wszystkie istotne kwestie. Tematy prac licencjackich i magisterskich zatwierdzane są przez zespół do spraw jakości kształcenia.

Ocena sposobu dyplomowania nie budzi poważniejszych zastrzeżeń, egzamin przeprowadzony jest komisyjnie, jednak zakres poruszanych podczas egzaminu zagadnień zbyt często nawiązuje do zagadnień samej pracy dyplomowej, co nie do końca pozwala studentowi na zaprezentowanie szerokiego zakresu swojej wiedzy i umiejętności poruszania się w obszarze problematyki kierunkowej i specjalnościowej.

Prace dyplomowe – co istotne – są ściśle powiązane z kierunkiem i realizowaną specjalnością, a ich jakość jest zróżnicowana, niemniej należy podkreślić, że są one w większości na dobrym poziomie merytorycznym. Nieco więcej uwag można zgłosić do rozwiązań metodologicznych zawartych w licencjatach (zwłaszcza w zakresie opisu i interpretacji materiału empirycznego), jednakowoż usterki związane z częścią badawczą pracy nie przesądzą o globalnej jakości tekstów. Warto jedynie zwrócić uwagę na niektóre prace, pisane pod opieką adiunktów (szczegółowe opinie zawarto w załączniku 4). Oceny prac są zróżnicowane, co wskazuje na rzetelną recenzję, zresztą same formularze recenzji także są na ogół sporządzone wnikliwie i uzasadnione merytorycznie.

Wartościowym jest stosowanie bardzo ścisłej kontroli antyplagiatowej, co ważne, wszystkie informacje na ten temat zamieszczono na stronie internetowej szkoły z odniesieniem do ankiety, z jakiej mogą skorzystać bezpośrednio nie tylko pracownicy, ale i studenci: (<http://webankieta.pl/ankieta/woc3cce8wkic>)

Ocena odsiewu (skreślenia z listy studentów) w WSP ZNP dotyczy wartości wahającej się w granicach 13-17% w semestrze każdego roku akademickiego. Jednostka podaje, iż bezpośrednimi jego przyczynami są: niezaliczenie wymaganych planem studiów przedmiotów, a więc niez uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS; bądź niedopuszczenie do egzaminu dyplomowego z powodu wykrycia przez program Plagiat nieupoważnionych zapożyczeń.

Analizując przyczyny odsiewu, można przyjąć takie założenie, że brak uzyskania zaliczeń w terminie wynika z wysokiego poziomu wymagań, jaki stawia się zaliczającym. Może jednak wskazywać i na niewystarczające stymulowanie wobec studentów wymagających

dodatkowego wsparcia. Ostateczne wnioskowanie jest jednak ograniczone, bowiem uczelnia nie prowadzi dokumentacji uszczegóławiającej zjawisko odsiewu studentów, co umożliwiłoby na przykład określenie, jakie przedmioty sprawiały w badanym roku najwięcej problemów zdającym, które to uszczegółowienie pozwoliłoby zwrócić uwagę na zakres treściowy danego kursu, jego rygory i sposoby weryfikacji.

System oceniania jest szczegółowo zawarty w regulaminie studiów (rozdział 6-9) i zamieszczony został na stronie internetowej jednostki, warto jednak, by również sylabusy z uszczegółowionym opisem sposobów weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia znalazły się na stronie www (o czym już wspomniano).

Niepokojący jest zwłaszcza odsiew wynikający z faktu nie spełnienia wymogów kontroli antyplagiatowej, czy nie warto byłoby zatem ściślej informować studentów przed złożeniem pracy, jakie są skutki nieuprawnionych zapożyczeń?

Uczelnia wyróżnia jeszcze inne przyczyny zakończenia nauki, przed ukończeniem ostatniego semestru, w wyniku czego zostają skreśleni z listy studentów, nazywając je odpadem. Tutaj procent jest mniejszy, bo dotyczy 5 do 10% ogółu studiujących, zaś przyczyny odpadu to brak środków finansowych, sytuacje losowe, zmiana kierunku studiów.

W obu przypadkach - związanych z odsiewem lub odpadem - student może wrócić do uczelni i, po spełnieniu warunków regulaminowych (także uzupełnieniu różnic), ukończyć studia.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

4) Ocena procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów absolwentów.....

Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia. Monitoring ten prowadzi Akademickie Biuro Karier, którego dobrą prezentację zawierają materiały elektroniczne zebrane na stronie www uczelni.

Stosowana w tym względzie procedura polega na tym, że absolwenci dostają do wypełnienia ankietę składającą się z 15 pytań- zarówno zamkniętych, jak i otwartych. Dotyczą one zarówno sytuacji studentów przed rozpoczęciem nauki w WSP (np. czy przed podjęciem studiów pracowałeś zgodnie z wybranym kierunkiem studiów), jak również ich losów bezpośrednio po zakończeniu procesu edukacji (np. czy obecnie pracujesz zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów (pedagogika)?). Absolwenci pytani są także o to, jakie zmiany w planach i programach studiów sugerowaliby w celu doskonalenia procesu kształcenia. W większości przypadków studenci opowiedzieli się za większą liczbą zajęć praktycznych – tak wynikało z opracowanych ankiet absolwenckich, w których absolwenci zostali poproszeni o podanie pomysłów i uwag, które przyczynią się do poprawy jakości kształcenia, do wskazania, czego im brakowało w toku studiów, co by zmienili. Poprzez kwestionariusz ankietowy absolwenci pytani są również o to, jakie kluczowe efekty kształcenia uzyskali w wyniku ukończenia studiów. Ankiety te są analizowane i ich podstawie opracowywane jest każdorazowo stosowne sprawozdanie. W ankiecie przeprowadzonej w 2012 roku wzięło udział 388 osób. Osoba odpowiedzialna za przeprowadzanie ankiet analizuje je, opisuje oraz systematyzuje wyniki. Sposób formułowania odpowiedzi pozwala też na modyfikowanie kolejnych wersji kwestionariusza w taki sposób, aby uzyskać jeszcze bardziej precyzyjne i dokładne odpowiedzi na zadawane pytania. Wyniki ankiet brane są pod uwagę przy analizowaniu programu studiów i dostosowywaniu go do oczekiwań kandydatów.

W ramach wspomnianego Biura funkcjonuje ponadto Informatorium Akademickiego Biura Karier, które gromadzi min. informacje o studiach podyplomowych, kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe, w tym kursach językowych; o ofertach praktyk i stypendiów krajowych i zagranicznych; o firmach oferujących pracę dorywczą i stałą w kraju o możliwościach pracy. Co ważne można tam znaleźć wzory listów motywacyjnych oraz CV.

Na stronie zamieszczono też – co warto jest podkreślić – ofertę dla pracodawców, z propozycją pomocy w znalezieniu pracowników, stażystów, praktykantów, wolontariuszy, zarówno do pracy stałej, jak i dorywczej. Uczelnia organizuje również „Akademickie Targi Pracy”, podczas których mogą prezentować się firmy i instytucje poszukujące pracowników. Na stronie internetowej znajduje się elektroniczna ankieta skierowana do absolwentów, zawierająca m.in. następujące zagadnienia: zaistnienie awansu lub zmiana pracy na lepszą w wyniku ukończenia studiów w WSP ZNP; zgodność pracy z ukończonym kierunkiem studiów i specjalnością, a także ocena własnej atrakcyjności absolwenta na rynku pracy. Kontakty z absolwentami i pracodawcami pozwalają na dostosowanie oferty edukacyjnej do zapotrzebowania rynku pracy, co jest widoczne zwłaszcza w zakresie realizowanych specjalności (z dodatkową opcją terapii lub nauczania języków obcych).

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Istniejące wewnętrzne procedury oceniania prac dyplomowych, zatwierdzania tematów, doboru kadry są gwarancją osiągania wysokiej jakości efektów kształcenia. Funkcjonuje także wewnętrzna komisja ds. oceny jakości – przez którą jest kontrolowanych i ocenianych każdego roku ok. 100 prac losowo wybranych. Występuje także kontrola prac dyplomowych programem „Plagiat”. Wszystko to sprawia, że tematyka realizowanych prac dyplomowych i magisterskich mieści się w obszarze pedagogiki.

Opracowane zostały ogólne założenia i kryteria oceny dotyczące zakresu i sposobów oceniania prac magisterskich i licencjackich. Takiemu ujednoliceniu wymagań metodologicznych służą zwłaszcza seminaria prowadzone dla promotorów, których efekty są dość widoczne przez zachowanie ogólnych kryteriów i zasad pisanie pracy dyplomowej, ale także konferencje i seminaria poświęcone kwestiom metodologii badań pedagogicznych.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego : wyróżniające

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Ujęto w pełni właściwe efekty kierunkowe, zgodne z wzorcowymi dla i odniesiono je do efektów obszarowych. Ta prezentacja jest spójna i kompletna. Na wyróżnienie zasługuje organizacja praktyk.**
- 2) System oceny efektów kształcenia jest przejrzysty i umożliwia ocenę ich osiągnięcia efektów na każdym etapie kształcenia.**
- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny. Na wyróżnienie zasługuje zwłaszcza procedura oceny efektów kształcenia dokonywana po zakończeniu zajęć bezpośrednio przez prowadzącego, z uwagami wskazującymi jak optymalizować proces edukacji**
- 4) Uczelnia monitoruje kariery absolwentów a wyniki przeprowadzonych ankiet wykorzystuje w celu doskonalenia jakości kształcenia.**

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Ocena czy Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Studenci wiedzą, jak wygląda profil absolwenta i w ich przekonaniu studia pozwalają na osiągnięcie takiego profilu. W ocenie studentów czas trwania kształcenia, dobór treści i metod jest odpowiedni i ułożony w sposób logiczny. Studenci wskazują, że treści przekazywane podczas zajęć przenikają się wzajemnie, a plan skonstruowany jest w sposób, który pomaga dostrzec zależności między poszczególnymi zagadnieniami pedagogiki. Podkreślają oni, że program zajęć spełnia ich oczekiwania i pozwala uzyskać wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne przyszłemu pedagogowi. Studenci podkreślili przy tym, że gdyby mogli coś zmienić, to dodaliby jeszcze więcej zajęć praktycznych.

System ECTS jest zgodny z podstawowymi przepisami w tym zakresie, liczba ECTS w toku studiów spełnia określone minimum, liczba punktów ECTS przypisana poszczególnym przedmiotom jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r, w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 243, poz. 1445 z późn. zmianami)..

Studenci orientacyjnie wiedzą, czym jest system ECTS, ale nie wyrażają zainteresowania tym zagadnieniem. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA i po wyjaśnieniu ilu punktom ECTS odpowiada godzinowy nakład pracy studenta zwrócili uwagę, że seminaria dyplomowe wydają się być niedoszacowane.

Studenci podkreślili także, że dla nich punkty ECTS nie są ważne, gdyż nie korzystają z wymian studenckich i przeliczanie punktów nie jest im potrzebne. Wskazali jednak przy tym, że część z nich na pewno z entuzjazmem przyjąłoby możliwość skorzystania z programu Erasmus.

Sekwencja przedmiotów i modułów w programie studiów jest, zdaniem studentów prawidłowa. Na początku poznają oni zagadnienia ogólne, a później uczestniczą w zajęciach, które są bardzo uszczegółowione, ale bazują na podstawowych zagadnieniach.

Praktyki studenckie są obowiązkowe i odbywają się w instytucjach i placówkach o profilu ściśle związanym z profilem kierunku. Studenci w trakcie ich trwania łączą teorię z praktyką. Praktyki odbywają się w instytucjach, które pozwalają studentom na sprawdzenie swoich umiejętności, kompetencji i wiedzy w praktyce. Część praktyk związana jest z obserwowaniem np. nauczycieli podczas prowadzenia zajęć, a część z samodzielnym prowadzeniem ich przez studentów. Studenci, którzy zatrudnieni są w instytucjach, które spełniają normy jako placówki odbywania praktyk mogą mieć zaliczone praktyki studenckie na podstawie odpowiedniego zaświadczenia. Pozostali studenci prowadzą dzienniczki praktyk, które są uzupełniane, podpisywane przez prowadzącego praktyki w placówce, a następnie kontrolowane i weryfikowane przez uczelnianego opiekuna praktyk.

Studenci mają możliwość indywidualizacji kształcenia m.in. poprzez Indywidualną Organizację Studiów- wniosków takich jest jednak bardzo mało (w ostatnich latach 2- oba rozpatrzone pozytywnie). Studenci wybitnie uzdolnieni - na swój wniosek- mają możliwość studiowania równolegle np. dwóch specjalności. Wielu studentów korzysta z takiego rozwiązania. Mogą się indywidualnie umawiać z wykładowcami w związku z dogodnym dla nich terminami egzaminów i zaleceń.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Edukacja na kierunku pedagogika organizowana jest na poziomie studiów I stopnia w systemie głównie niestacjonarnym (studia stacjonarne odbywają się jedynie na roku III, finansowanym z programu Unii Europejskiej - Kapitał Ludzki), realizowanych w formie 3 letniej. Przy czym rok pierwszy obejmuje moduł przedmiotów kierunkowych. Studenci mogą wybrać po zaliczeniu modułu kierunkowego jedną z wielu specjalności:

- Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z terapią;
 - Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim;
 - Pedagogika kulturoznawcza - menedżer i animator kultury;
 - Pedagogika pracy;
 - Pedagogika społeczna - wsparcie rodziny w środowisku lokalnym;
 - Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną;
 - Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z ustawodawstwem rodzinnym;
 - Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień;
 - Edukacja dla bezpieczeństwa;
 - Pedagogika wczesnoszkolna z terapią; (drugi i trzeci rok studiów)
 - Pedagogika przedszkolna z terapią; (drugi i trzeci rok studiów)
 - Pedagogika wczesnoszkolna z językiem angielskim; (drugi i trzeci rok studiów)
 - Pedagogika przedszkolna z językiem angielskim (drugi i trzeci rok studiów).

Na II stopniu pojawiają się odmienne specjalności realizowane jedynie w trybie niestacjonarnym:

- menedżer i animator kultury
- pedagogika pracy z zarządzaniem
- pedagogika pracy z ochroną pracy
- pedagogika pracy z doradztwem zawodowym
- edukacja obronna
- praca socjalna
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z ustawodawstwem rodzinnym
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną
- doradztwo i terapia pedagogiczna
- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
- pedagogika wczesnoszkolna z językiem angielskim
- pedagogika wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną

Analiza programu kształcenia, a zatem zestawu przedmiotów, które przypisano do konkretnych efektów kształcenia na poszczególnych specjalnościach wskazuje na pełną możliwość osiągnięcia założonych celów oraz efektów (bowiem pokrywają się one w 100%). Struktura kwalifikacji ujęta w sylwetce absolwenta (szczegółowo opisanej na stronie www.uczelni.wzkladce.pl/kandydata) z pewnością może być osiągnięta w oparciu o realizowany program kształcenia, zawiera zarówno elementy wynikowej wiedzy, umiejętności, jak i cech charakterologicznych definiowanych w zakresie kompetencji społecznych.

Wyjątek stanowi zakres standardu nauczycielskiego i chociaż niektóre efekty nauczycielskie zastąpiono/odniesiono do efektów kierunkowych, pełen zakres standardu nie został klarownie zarysowany, a przez to potencjalne możliwości opisu jego osiągnięcia zostały znacznie ograniczone. Widać to zwłaszcza w sformułowanej sylwetce absolwenta na stronie internetowej, która nie zawiera w pełni zdefiniowanych kompetencji, jakie uzyskuje nauczyciel poziomu przedszkolnego i klas I-III, realizując poszczególne treści kształcenia (poza określeniem, że zyskuje takie możliwości zatrudnienia). Z pewnością sylwetkę dla tej specjalności należy dopełnić.

Zakładane efekty kształcenia zostały ujęte w sylabusach/kartach przedmiotów wyczerpująco wraz ze szczegółowym wyznaczeniem treści programowych przewidzianych dla każdego realizowanego przedmiotu. Jednoznacznie są one spójne i tworzą logiczną całość. Formy zajęć i stosowane metody przyjmują charakter dość doprecyzowany w Raporcie, znajdziemy tam wykłady problemowe i konwersatoryjne, w których słuchacze mogą aktywnie uczestniczyć oraz ćwiczenia, wykorzystujące różne odmiany kształcenia problemowego, w tym metodę przypadków, metody sytuacyjne, giełdę pomysłów i gry dydaktyczne, a także mikronauczanie, czyli metodę twórczego uczenia się złożonych czynności praktycznych, wyraźnie wyodrębnioną dla edukacji nauczycielskiej.

Sylabusy ujmują jedynie metody stosowane podczas zajęć realizowanych w ramach przedmiotu, przypisując ich wykorzystanie do jednostkowych treści. Analiza zdecydowanej większości treści ujętych w kartach przedmiotowych zawiera materiał wyczerpujący i reprezentatywny dla poszczególnych fragmentów wiedzy z obszaru nauk społecznych i humanistycznych.

Jednoznacznie należy podkreślić, iż zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne ujęte w sylabusach tworzą spójną całość, jedyna uwaga dotyczy edycyjnego ujednolicenia ich zapisu.

- ocena czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji.

Czas trwania edukacji dla ogółu specjalności studiów I stopnia to 6 semestrów, łącznie treści kierunkowe na studiach niestacjonarnych realizowane są poprzez moduł wspólny dla wszystkich studentów, kierunkowy w wymiarze łącznie 726 godzin, którym przypisano 105 punktów ECTS. Najwięcej z tych godzin realizowanych jest w semestrach 1 - 3 (odpowiednio 180, 162 i 174 godz.). Ich liczba maleje w semestrach 4, 5 i 6 z uwagi na wprowadzenie przedmiotów specjalnościowych. Tu liczba godzin przeznaczonych na poszczególne przedmioty zależy od specyfiki specjalności: od 344 godz. (pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną czy pedagogika pracy z zarządzaniem i marketingiem) przez 370 godz. (wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną), aż po 508 godz. (wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim). Zrealizowanie modułu specjalnościowego wyceniono na 75 punktów ECTS.

Studia II stopnia to 4 semestry także realizujące moduł kształcenia na kierunku oraz drugi - specjalnościowy. Przedmioty w module pierwszym mają za zadanie pogłębiać pedagogiczną wiedzę studentów – zgodnie z założeniem rozwoju ogólnopedagogicznych kompetencji, zaś w trakcie realizacji specjalnościowego modułu ugruntowana zostaje wiedza, umiejętności i kompetencje związane z przygotowaniem zawodowym. Omawiany moduł obejmuje łącznie 302 godziny zajęć w bezpośrednim udziale prowadzącego (studia niestacjonarne). Najwięcej z tych godzin jest realizowanych w semestrze pierwszym (124), najmniej w semestrze czwartym (jedynie 14). Co warto podkreślić studenci studiów poziomu magisterskiego, co jest na ogół rzadkością - przez wszystkie cztery semestry doskonalą swoje umiejętności językowe. Dodatkowo realizują własne (lub stanowiące część aktywności naukowej uczelni) programy badawcze, których zwieńczeniem jest praca magisterska.

W pełni realizowany jest zakres treści kształcenia przypisanych specjalnościom, zarówno na poziomie studiów I, jak i II stopnia kształcenia, pojawiają się zarówno niezbędne przedmioty metodyczne, jak i ustalone zostały właściwe wymiary godzinowe dla nich przewidziane (na przykład na specjalnościach nauczycielskich pojawiają się i podstawy teoretyczne edukacji na poszczególnych etapach i metodyki, tak ogólne, jak i przedmiotowe – zarówno realizowane

na wykładach oraz ćwiczeniach. Co ważne, liczba godzin dydaktycznych jest odpowiednia dla podejmowanych zagadnień związanych z poszczególnymi efektami przypisanymi tym przedmiotom. Tak zaplanowany wymiar godzin w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym jest niewątpliwie wystarczający dla uzyskania efektów kształcenia, w sylabusach każdemu modułowi zajęciowemu przypisano odpowiednie treści, które mogą być realizowane w zakładanym wymiarze czasu, nie dostrzega się w tym ujęciu żadnych usterek.

Treści kształcenia dobrane są w sposób właściwy, zapewniający realizację efektów kierunkowych (może tylko efekty związane z kompetencjami społecznymi są nieco trudniejsze do uchwycenia, ale widać dbałość zespołu przygotowującego sylabusy także i w tym zakresie). Treściom przyporządkowano formy zajęć w postaci wykładów i ćwiczeń, dokładnie precyzując zakres godzinowy niezbędny do ich realizacji. Następnie sformułowano metody kształcenia w powiązaniu ze środkami dydaktycznymi, które to stanowią podstawę dla weryfikacji efektów kształcenia.

W przypadku studentów realizujących po licencji inną, niż studiowana wcześniej specjalność, decyzję o możliwości podjęcia studiów podejmuje Dziekan, analizując zakres przedmiotowy, jaki kandydat zaliczył. On również wskazuje jak należy uzupełnić przedmioty i praktyki tak, by student mógł uzyskać pełne kwalifikacje zawodowe dla nowej specjalności.

W programie studiów na poziomie I i II stopnia nie pojawiają się przedmioty fakultatywne. Oznacza to, że wybór studenta właściwie ograniczono do wskazania specjalności. Trudno nazwać to rzeczywistą ofertą fakultatywną, pozwalającą na indywidualizację procesu kształcenia. Możliwość wyboru lektoratu, czy staranie się o indywidualną organizację studiów nie jest elementem realizacji programu przedmiotów do wyboru. Ten obszar uczelnia powinna jak najszybciej uzupełnić.

- ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami. Ocena sposobu wykorzystania możliwości stworzonych przez ten system w indywidualizowaniu procesu kształcenia, w tym poprzez wymianę międzyuczelnianą, międzynarodową;

Ocena przyjętej punktacji ECTS jest jednoznacznie pozytywna – przewidywany zakres punktów mieści się w założeniu, iż rok składać się będzie z dwóch semestrów wycenionych na 30 punktów, zaś ilość przypisanych ECTS-ów winna oddawać wkład rzeczywistej pracy włożonej przez studenta w celu osiągnięcia efektów kształcenia. Sumaryczna liczba punktów dla pełnego cyklu kształcenia na poziomie licencjatu wynosi 180.

Punkty zostały przypisane na ogół zgodnie z regulacjami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie: z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), Rozporządzeniem MNiSW z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), dotyczy to również punktacji przedmiotów ujętych standardem kształcenia nauczycieli.

Brakuje niestety w ujęciu sylabusów (lub w opisie modułów) wskazania godzinowego (przeliczonego na punkty ECTS) własnego wkładu pracy studenta, co z pewnością byłoby istotne dla samych studiujących, ale też wiązałoby się z zasadą wskazaną przez powyżej przywołane dokumenty, iż 25-30 godzin to 1 punkt ECTS. Jeśli przyglądnąć się wycenie punktowej poszczególnych przedmiotów (np. 14 godzin w kontakcie z prowadzącym to 4 punkty...), nie znajdziemy tu zastosowania dla tej reguły, ujętej w powyżej przytoczonych regulacjach. Dlatego tak ważne jest wyspecyfikowanie wkładu pracy studenta dla wszystkich bez wyjątku sylabusów, ze wskazaniem konkretnych zadań, jakie mają być w tym czasie przez studenta podjęte i wykonane (np. przygotowanie projektu, studia literaturowe,

przygotowanie do kolokwium, itp.). Dodatkowo warto wyodrębnić także w poszczególnych zapisach sylabusów jeszcze czasowy zakres konsultacji indywidualnych z wykładowcą.

W analizie siatek studiów dostrzeżono konsekwentne przypisanie punktów ECTS formom zajęć (osobna wycena wykładów i ćwiczeń).

- ocena prawidłowości sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów poszczególnych poziomów kwalifikacji;

Sekwencja przedmiotów budujących wszystkie specjalności jest prawidłowa, otwierają ją przedmioty kierunkowe, wspólne dla wszystkich specjalności, zawierające treści związane głównie z efektami wzorcowymi. Przedmioty specjalnościowe są zaprojektowane w planie studiów zgodnie z logicznym ich związkiem z kolejno osiąganymi efektami kształcenia tworzącymi kompetencje finalne absolwenta.

- ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena systemu kontroli i zaliczania praktyk;

Dokonując oceny spójności programu i wymiaru praktyk należy podkreślić ich pełną kompatybilność, ponieważ praktyka, mająca charakter ciągły, została dwukrotnie zaplanowana tak, by łącznie obejmować 8 tygodni (przypisano im 150 godzin) i pojawia się równolegle z przedmiotami specjalnościowymi, co umożliwia pełną korelację treści poznawanych podczas zajęć z doświadczeniami uzyskiwanymi w kontakcie z rzeczywistością edukacyjno-wychowawczą. Jej sposób organizacji porządkuje Regulamin praktyk, o którym już mówiono. Realizacja celów praktyk jest monitorowana stosowną ankietą ewaluacyjną, potwierdzając osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia.

Studenci odbywają praktyki w zatwierdzonych przez Dziekana Wydziału Pedagogicznego i opiekuna praktyk placówkach i instytucjach zgodnych z wybraną specjalnością, zaś plan i program ich odbywania ustala ze studentem opiekun, przy czym jest on zgodny z wytycznymi ogólnymi sformułowanymi przez Uczelnię. Praktyka organizowana jest w systemie asystenckim, czyli hospitacyjnym, dodatkowo poświęconym zapoznaniu się z funkcjonowaniem placówki, podstawami prawnymi jej działania, organizacją pracy, realizowanymi zadaniami, prowadzoną dokumentacją. Kolejny element to praktyka realizacyjna, specjalistyczną, w trakcie której student samodzielnie prowadzi zajęcia lub podejmuje inne zadania związane z realizowaną specjalnością. Zaliczenie kursu praktycznego odbywa się według ustalonych reguł, a zatem pojawi się: przedstawienie dziennika praktyk wraz ze sprawozdaniem opisującym zakres powierzonych obowiązków i przebieg praktyki, wzbogaconym o uwagi własne studenta.

Jedynie wymiar praktyk dla specjalności nauczycielskich, połączonych jeszcze z nauczaniem drugiego przedmiotu (język angielski) budzi pewne wątpliwości. Realizacja przedmiotu dodatkowego wymaga bowiem również dodatkowej liczby praktyk z nim związanych, co jest precyzowane standardami kształcenia nauczycieli z 2012 roku czyli co najmniej 150 + 30. Podwójna specjalność wymaga odrębnego traktowania zakresu efektów uzyskiwanych i osobnego ich weryfikowania, a co za tym idzie także dodatkowego wymiaru praktyk w łącznej liczbie 180 godzin (jak na to wskazuje standard nauczycielski przy założeniu przygotowania do nauczania dodatkowego przedmiotu).

Na podkreślenie zasługuje natomiast bardzo dobry dobór miejsc, w których praktyki są realizowane, dodatkowo uczelnia posiada umowy z wieloma placówkami oświatowymi regionu, co umożliwia zarówno zapewnienie dobrze przygotowanej opieki praktykującym studentom, ale i monitorowanie ich osiągnięć i weryfikowanie uzyskiwanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Pojawia się jednak uwaga dotycząca dokładnego zapisu sylabusowego praktyki, bowiem jest ona kursem podstawowym, najlepiej weryfikującym efekty kształcenia w wymiarze umiejętności i kompetencji społecznych, warto zatem doprecyzować efekty, jakie chcemy poprzez praktyki weryfikować.

- ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia, przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

Organizacja procesu kształcenia przewidzianego dla profilu ogólnoakademickiego, studiów I i II stopnia obejmuje warunki wstępnej kwalifikacji na studia oraz szczegółową organizację roku, ustalaną odrębnie na każdy rok akademicki zarządzeniem Rektora.

Przyjmowanie kandydatów na I rok studiów odbywa się w oparciu o zatwierdzone przez Senat Uczelni warunki i tryb rekrutacji dla każdego roku akademickiego odrębnie.

W roku 2012/2013 rekrutacja odbywała się na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, przy czym jest nim jedynie złożenie stosownych przez kandydata dokumentów oraz – jeśli studia obejmują specjalność z językiem obcym – także wymagane jest zdanie tego języka na egzaminie maturalnym. Wstęp na uczelnię jest wolny, zaś kandydaci muszą zarejestrować się on-line na stronie Uczelni.

Kandydaci na studia drugiego stopnia muszą złożyć świadectwo dojrzałości oraz dyplom ukończonych studiów licencjackich. Jeśli studiowali na innym kierunku lub innej specjalności tego samego kierunku mają wyznaczone różnice programowe, czego dokonuje w każdym indywidualnym przypadku Dziekan łącznie z ustaleniem wymiaru praktyk, jaki należy uzupełnić.

Nauka odbywa się w trybie niestacjonarnym raz na dwa tygodnie w soboty i niedziele, z podziałem na specjalności. Plan zajęć opracowywany jest na cały semestr. Program studiów przewiduje 50% liczby wszystkich godzin na danym semestrze w realizacji wykładowej.

Zajęcia prowadzone są w blokach 90 minutowych. Dokładna analiza planów zajęć wskazuje na prawidłową organizację edukacji, biorąc pod uwagę możliwości psychofizjologiczne studentów.

Organizacja procesu kształcenia zaprezentowana w raporcie samooceny oraz analizowana poprzez przedłożone Zespołowi dokumenty, zawierające wykaz efektów kształcenia wraz z formami realizacji zajęć, wymiarem godzinowym, metodami pracy oraz sposobami weryfikacji efektów (ocen) wskazuje na przemyślaną i logicznie uporządkowaną konstrukcję umożliwiającą osiągnięcie zarówno wyodrębnionych efektów kierunkowych, jak i celów kształcenia zebranych w sylwetkach absolwentów.

- ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, studentów niesprawnych;

O studiowanie wg indywidualnej organizacji studiów mogą ubiegać się studenci, którzy na studiach I stopnia zaliczyli semestr drugi lub na studiach II stopnia semestr I i uzyskali średnią ocen w wymienionych okresach, co najmniej 4,0. Indywidualizacja umożliwia im np. ukończenie studiów w terminie innym niż przewidywany planem studiów, lub zmiany kolejności zaliczeń przewidzianych planem studiów. Dodatkowo pojawia się przed nimi możliwość studiowania jednocześnie na dwóch specjalnościach.

Studenci zebrani na spotkaniu z zespołem wizytującym podkreślali, że w ramach indywidualizacji są włączani w badania prowadzone przez pracowników uczelni i to w pełni zaspokaja ich potrzeby rozwoju naukowego.

Specjalne miejsce w rozwoju indywidualnego potencjału studentów ma też działalność artystyczna, przejawiająca się w funkcjonowaniu zespołu wokalo- instrumentalnego „Tymczasem”, działającego przy Uczelni.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Program kształcenia umożliwia realizację każdego z efektów kształcenia. Jest ułożony w sposób logiczny i spójny. Studenci mają możliwość indywidualizacji toku studiów – zarówno studenci niepełnosprawni, jak i wybitnie zdolni.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe poszczególnych przedmiotów, formy zajęć oraz stosowane metody nauczania w pełni tworzą przejrzystą i spójną całość. Zespół równocześnie sugeruje, aby:

- uzupełnić w wykazie przedmiotów także fakultatywne,
- dokonać wyszczególnienia w sylabusach liczbowego czasu pracy własnej studenta, wycenionego punktami ECTS oraz wskazaniem konkretnych zadań do wykonania,
- uzupełnić wymiar godzin praktyki (+30) z zakresu realizacji drugiego przedmiotu (dla specjalności nauczycielskiej z językiem angielskim)

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Wykazana liczba pracowników naukowo-dydaktycznych umożliwia realizację programu studiów na ocenianym kierunku. To stwierdzenie dotyczy także strony jakościowej samej kadry – pracownicy stanowiący minimum kadrowe i zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy jak też większość innych pozostających w relacji zatrudnienia, stanowią prawdziwą czołówkę polskiej myśli pedagogicznej, co dodatkowo gwarantuje i wzmacnia, osiąganie założonych celów i efektów kształcenia. Dorobek naukowy bądź praktyczny zatrudnionej kadry gwarantuje przy tym realizację programu studiów i zakładanych w nim efektów kształcenia.

Uczelnia zatrudnia łącznie 5 profesorów, 3 doktorów habilitowanych, 5 doktorów i jednego pozostałego. Ogółem Uczelnia zatrudnia 14 pracowników, dla których stanowi podstawowe miejsce pracy. Ponadto Uczelnia w ramach godzin zleconych zatrudnia kilkudziesięciu pracowników o rozmaitych specjalnościach niezbędnych do prowadzenia zwłaszcza zajęć specjalnościowych.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 15 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora” oraz § 13 pkt. 2, tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 15, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy” a także § 13 pkt. 3, tj.: „Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112 a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia dla profilu ogólnego. Uczelnia mogłaby także realizować studia o profilu praktycznym, w związku z obecnością w gronie wykazanych nauczycieli akademickich także osób o dużym dorobku i doświadczeniu praktycznym, co warto wskazać jako nawet możliwą do wypracowania w Uczelni, także tzw. opcję praktyczną, czy też profesjonalną także w zakresie specjalności realizowanych na studiach I-go i II-go stopnia.

Należy zatem uznać, że wizytowana Uczelnia w pełni spełnia warunki kadrowe upoważniające ją do prowadzenia wskazanego kierunku studiów.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Polityce kadrowej prowadzonej w WSP ZNP przyświeca priorytet budowania i rozwoju własnych zasobów kadrowych, jak również troska o jakość kadry nauczającej. Politykę tę odzwierciedlają działania zorientowane na wspieranie rozwoju własnej kadry. Należą do nich między innymi: finansowanie badań i publikacji, finansowanie udziału w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych, prowadzone przez profesorów otwarte seminaria doktorskie.

W zakresie troski o jakość kadry nauczającej systematycznie prowadzona jest analiza zarówno kadry zatrudnionej etatowo jak i kadry prowadzącej zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wraz ze studencką ewaluacją zajęć, analizą i oceną opracowanych sylabusów, hospitacjami, kontrolą jakości prac dyplomowych – to konkretne przejawy troski o tę jakość.

Ważnym elementem analizy jakości kadry tworzącej minimum kadrowe jest jej okresowa ocena przeprowadzana zgodnie z zapisami ustawy przez powołaną do tego Senacką Komisję.

Wyniki ocen kadry etatowej jak i kadry prowadzącej zajęcia na podstawie umów cywilnoprawnych są przedmiotem analiz prowadzonych na posiedzeniach ciał kolegialnych: Senatu WSP ZNP oraz Rady Wydziału Pedagogicznego.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć

Hospitowane zajęcia wykazują trafny dobór nauczycieli także z przedmiotów takich jak: etyka czy psychologia rozwojowa, socjologia problemów społecznych, czy też z przedmiotów czysto pedagogicznych jak np.: diagnostyka pedagogiczna, teoretyczne podstawy edukacji wczesnoszkolnej, a także z przedmiotów wybitnie metodycznych, jak: trening umiejętności wychowawczych. Wszyscy hospitowani nauczyciele akademicy wykazywali się trakcie prowadzonych zajęć niekwestionowaną wiedzą, także dużym doświadczeniem metodycznym i dydaktycznym.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego : wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba zatrudnionych pracowników naukowo dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji świadczy o wyjątkowej staranności jej doboru. Uczelnia zatrudnia czołówkę kadry polskich pedagogów, co wyróżnia ją na tle innych szkół.

2) Dorobek naukowy i kwalifikacje kadry stanowiącej minimum w sposób wyjątkowy gwarantują realizację programu i zakładanych efektów kształcenia.

3) Uczelnia prowadzi przy tym politykę kadrową, która konsekwentnie dba i zmierza do rozwoju i stabilizowania własnej kadry dydaktycznej.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP nie posiada wprawdzie własnych powierzchni dydaktycznych i administracyjnych, lecz wynajmuje je od Założyciela - ZG ZNP.

Ponadto na zajęcia sobotnio-niedzielne, uczelnia wynajmuje sale

dydaktyczne w dwóch pobliskich szkołach (Szkoła Podstawowa Nr 34, ul. Kruczkowskiego 12b; Zespół Szkół, ul. Konopczyńskiego 4). Ogólna powierzchnia wynajmowana od Założyciela wynosi 1457 m², w tym na cele: - dydaktyczne 343 m² (13 sal); jest także Sala Zjazdowa na 400 osób z trzema projektorami i nagłośnieniem; ponadto Sala Kolumnowa na 250 osób z projektorem, nagłośnieniem i klimatyzacją; Sala Klubowa Duża na 120 osób z projektorem i nagłośnieniem; Sala 512 na 60 osób z projektorem, nagłośnieniem oraz roletami w oknach; 3 sale na 30 osób z tablicami sucho-ścieralnymi i ekranami; aula na 196 osób wyposażona w dwa projektory multimedialne połączone z wizualizerem, magnetowidem, odtwarzaczem DVD, telewizją cyfrową oraz komputerem, z możliwością dodatkowego podłączenia laptopa; system zaciemnienia okien, zapalania i gaszenia światła, nagłośnienie dwustrefowe dla mikrofonów i urządzeń odtwarzających (wszystko sterowane z pulpitu) oraz klimatyzacja; sala komputerowa na 16 stanowisk wyposażona dodatkowo w projektor multimedialny, ekran i klimatyzację; dwie sale na 25 i 40 osób wyposażone w

projektory multimedialne, tablice interaktywne oraz telewizory z magnetowidem i DVD; dwie sale na 25 osób wyposażone w tablice sucho-ścieralne; biblioteka 479 m²; archiwum 112 m²; administracja 523 m².

W Szkole Podstawowej Nr 34 (ul. Kruczkowskiego 12b) uczelnia wynajmuje 12 sal dydaktycznych, a w Zespole Szkół (ul. Konopczyńskiego 4) - 21 sal dydaktycznych różnej wielkości. Oprócz stałego wyposażenia sal, uczelnia posiada na potrzeby dydaktyczne: 7 projektorów multimedialnych, wizualizer, 6 laptopów, 7 telewizorów z magnetowidem lub DVD, 2 odtwarzacze DVD, 8 rzutników światła dziennego, 10 radioodbiorników z CD, 3 kamery DVD, dyktafony, kolumny głośnikowe, organy elektroniczne.

Podczas zjazdów sobotnio-niedzielnich uczelnia wykorzystuje łącznie: w cyklu "A"- 27, a w cyklu "B"- 36 sal dydaktycznych różnej wielkości.

Ważną instytucją troski o jakość kształcenia i osiąganie zamierzonych efektów kształcenia jest Biblioteka WSP ZNP o łącznej powierzchni 479 m² będąca ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną służącą potrzebom nauki i kształcenia na poziomie wyższym. Biblioteka profesjonalnie zaspokaja potrzeby studentów i kadry naukowo-dydaktycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP przez upowszechnianie wiedzy i jej dokumentację oraz wzbogacanie zakresu i podnoszenie jakości usług.

Organem opiniodawczym Rektora WSP ZNP w sprawie systemu biblioteczno-informacyjnego jest Rada Biblioteczna, która m. in. opiniuje kierunki i zasady funkcjonowania systemu bibliotecznego, stosownie do potrzeb w zakresie działalności dydaktycznej, badawczej i usługowej.

Zbiory Biblioteki udostępniane są na miejscu w czytelni, poprzez indywidualne wypożyczenia na zewnątrz oraz w drodze wypożyczeń międzybibliotecznych. Godziny pracy biblioteki dostosowane są do potrzeb użytkowników (wydłużony czas pracy w soboty i niedziele dla studentów zaocznych).

Profil gromadzonych zbiorów odpowiada kierunkom kształcenia Uczelni. Systematycznie powiększany jest księgozbiór, zapewniający dzisiaj dostęp do piśmiennictwa z zakresu pedagogiki, nauk pokrewnych - psychologii, socjologii, filozofii, nauk ekonomicznych oraz do encyklopedii, słowników, leksykonów i bibliografii.

O stałym rozwoju biblioteki świadczy systematyczny wzrost jej zbiorów. W przeważającej mierze (ok. 70% zbiorów) są to książki kupowane na rynku księgarsko-wydawniczym. Biblioteka wzbogaca swe zbiory również dzięki wymianie z innymi bibliotekami szkół wyższych. Liczne, wartościowe pozycje otrzymuje także w darze od osób prywatnych, instytucji i bibliotek.

Biblioteka udostępnia obecnie ponad 81,6 tys. woluminów i dokumentów nieksiążkowych o wartości ponad 580 tys., w tym:

- księgozbiór WSP ZNP liczy ponad 28 tys. wol.,
- użyczony księgozbiór ZG ZNP ponad 53 tys. wol.

Od początku swojego istnienia Uczelnia zakupiła ponad 19 tys. wol. o wartości 436.776,00 zł oraz otrzymała w darze 9 tys. wol. o wartości ponad 100 tys. zł.

Zbiór wydawnictw ciągłych liczy 614 tytułów czasopism (ponad 6400 roczników), w tym:

- WSP ZNP - 162 tytuły (1019 roczników);
- ZG ZNP - 452 tytuły (5395 roczników).

W bieżącej prenumeracie widnieje ok. 70 tytułów czasopism pedagogicznych i społeczno-kulturalnych (w tym obcojęzyczne). Jest możliwy także dostęp do czasopism wydawanych od przełomu XIX i XX wieku (m. in. „Ruch Pedagogiczny”).

Studenci WSP ZNP mają dostęp do licencjonowanych baz Wirtualnej Biblioteki Nauki (dzięki finansowaniu przez MNiSW) i IBUKA, jak również zasobów Open Access, repozytoriów oraz bibliotek cyfrowych (Directory of Open Access Journals, AERA SIG, Elektronic Journals Library, EURYDICE, Federacja Bibliotek Cyfrowych i in.).

System informacyjno-biblioteczny tworzą wypożyczalnia i czytelnia z wydzielonym księgozbiorem encyklopedii, leksykonów, słowników, bibliografii, informatorów oraz podstawowych publikacji z wybranych dziedzin nauki).

Czytelnia dysponuje 36 miejscami dla czytelników, w tym 12 wyposażonymi w stanowiska komputerowe.

Komputerowy katalog zbiorów WSP ZNP tworzony jest w programie SOWA (dostępny również on-line) i umożliwia szybkie dotarcie do poszukiwanych źródeł informacji.

Biblioteka WSP ZNP działa elastycznie, uwzględniając na bieżąco wyłaniające się potrzeby środowiska uczelnianego. Odpowiadając na potrzeby użytkowników, Biblioteka kształtuje zasoby, procesy i usługi biblioteczne, promuje zbiory. Na bieżąco prowadzi się statystykę działalności Biblioteki, analizuje pracę, bada potrzeby czytelników.

Imponująco przedstawia się liczba korzystających z Biblioteki – od 1995 roku odnotowano łącznie 249 525 odwiedzin czytelników oraz 260 942 wypożyczeń wydawnictw zwartych.

Nie można nie wspomnieć o charyzmatycznych pracownikach Biblioteki, których rzadko spotykana pasja przejawia się w organizowaniu wystaw, pogłębianiu swojego wykształcenia, współpracy ze studentami.

WSP ZNP oferuje w Bibliotece także udogodnienia dla studentów niepełnosprawnych, do których zalicza się:

- 4 stanowiska komputerowe z ekranem 19" ze specjalistyczną klawiaturą ZOOMTEXT w czytelni Biblioteki WSP ZNP,
- 2 elektroniczne powiększalniki ręczne do czytania tekstu LOOKY,
- 1 klawiaturę VISIKEY do stanowiska komputerowego na korytarzu przed Biblioteką,
- dostęp do wybranych zasobów czytelni on-line IBUK w okresie trwania umowy licencyjnej,
- tablety prestigio ULTRA - Android 4.0 WIFI i dyktafony Olympus VN 7700.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia zapewnia odpowiednie warunki do studiowania; umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz tworzą warunki do nauki i pogłębiania wiedzy. Jest ona również w miarę przystosowana dla studentów niepełnosprawnych. Na szczególne przy tym wyróżnienie zasługuje uczelniana biblioteka i dbałość Uczelni o jej bieżące zakupy.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych w wizytowanej jednostce badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia. Uczelnia stwarza także w tym względzie możliwość uczestnictwa studentom w realizowanym procesie badawczym, co niewątpliwie stwarza im dodatkowe możliwości zdobycie stosownej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

W ocenie studentów badania naukowe pracowników wpływają na jakość prowadzonych przez nich zajęć. Zajęcia prowadzone są z większą pasją i zaangażowaniem. Studenci, którzy wyróżniają się podczas zajęć czasem dostają od nauczycieli akademickich propozycje pomocy przy badaniach naukowych. Mają oni także możliwość prowadzenia swoich badań w ramach kół naukowych, z tworzonymi wystąpieniami, artykułami jeżdżą na konferencje naukowe.

Prace wybitnych studentów są publikowane w czasopiśmie naukowym wydawanym przez Uczelnię.

WSP ZNP jest uczestnikiem studiów i badań, wśród których na uwagę zasługują następujące tematy i projekty:

1. Badania na temat edukacji międzykulturowej - projektu, w którym ze strony polskiej uczestniczą także inne wydziały w kraju, jak m.in.: Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Opolskiego i Uniwersytetu Śląskiego, a ze strony zagranicznej - uczelnie i instytucje oświatowe z Czech, Ukrainy, Białorusi, Litwy. W przyjętym wewnętrznie podziale kontaktów WSP ZNP utrzymuje współpracę z Ukrainą (inne uczelnie - odpowiednio - z Białorusią, Litwą i Czechami). W ramach współpracy, opartej na umowach dwustronnych między uczelniami (umowy do wglądu w dokumentacji zgromadzonej w uczelni) utrzymywana jest ożywiona wymiana nauczycieli akademickich - przede wszystkim z uczelniami na Ukrainie - są to Kijowski Uniwersytet im. Borysa Grinczenki, Państwowy Uniwersytet w Żytomierzu i Akademia Humanistyczno-Pedagogiczna w Chmielnickim.
2. Drugim obszarem jest realizacja tematu: „Problemy edukacji w Polsce i na Ukrainie w kontekście procesów globalizacji i eurointegracji”.
3. Trzeci temat wiodący tego rodzaju współpracy to: „Systemy edukacyjne krajów Unii Europejskiej: charakterystyka ogólna”. W tych zakresach tematycznych aktywny udział (wspólne publikacje, konferencje, seminaria robocze, udział w kolegiach redakcyjnych „Ruchu Pedagogicznego”) biorą profesorowie z Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy - z prezydentem NANP Ukrainy, prof. Wasylem Kremieniem na czele.
4. W latach 2008-2012 pracownicy WSP ZNP uczestniczyli w czterech wieloletnich programach badawczych prowadzonych we współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi: 1) Edukacja międzykulturowa; 2) Zintegrowany model ustawicznej, modułowej i wielopoziomowej edukacji zawodowej; 3) Problemy edukacji w państwach Europy Środkowej w kontekście globalizacji i eurointegracji; 4) Systemy edukacyjne krajów Unii Europejskiej. Programy te są kontynuowane. Poza wyżej wymienionymi programami pracownicy uczelni prowadzili i kontynuują krótkookresowe badania oraz analizy związane z ich indywidualnymi zainteresowaniami badawczymi.
5. Uczelnia prowadziła i kontynuuje badania, w większości udokumentowane afiliowanymi przy WSP ZNP publikacjami w następujących obszarach:
 - a) Pedagogika i edukacja międzykulturowa: Wieloletnie, szeroko zakrojone badania zespołowe prowadzone we współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi; Program realizowany jest we współpracy z następującymi uczelniami: Uniwersytetem w Białymstoku, Uniwersytetem Śląskim, Uniwersytetem Opolskim, a także uczelniami zagranicznymi.
 - b) Pedagogika pracy, kształcenie zawodowe, edukacja ustawiczna. Prof. dr hab. Henryk Bednarczyk: 1) Relacja człowiek - praca - kształcenie zawodowe i kształcenie ustawiczne; 2) Przemiany treści pracy; 3) Interdyscyplinarne, międzynarodowe badania nad zintegrowanym modelem ustawicznej, modułowej i wielopoziomowej edukacji zawodowej prowadzone we współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi; 4) Wdrożeniowe badania nad autorskim modelem kształcenia pedagogów pracy w WSP ZNP - badania bezpośrednio wykorzystane w kształceniu studentów. Prof. dr hab. Swietlana Sysojewa: Problemy ustawicznego kształcenia zawodowego; Dr Julita Błasiak: Analiza wybranych kwalifikacji zawodowych ratownika medycznego.
 - c) Edukacja początkowa. Prof. dr hab. Krzysztof Kruszewski: Interakcje werbalne między dziećmi i personelem szkoły (klasy I-III) i przedszkola; Dr Aleksandra Piotrowska: 1) Konsekwencje różnic indywidualnych dla rozwoju dzieci przedszkolnych wczesnoszkolnych, 2) Poziom dojrzałości szkolnej współczesnych sześciolatków z różnych środowisk; 3) Funkcjonowanie poznawcze, emocjonalne i kompetencje społeczne dzieci w okresie późnego dzieciństwa; 4) Relacje w grupach rówieśniczych w edukacji wczesnoszkolnej; 1) Rozumienie tekstów przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. 2) Powodzenia i niepowodzenia szkolne uczniów klas początkowych.
 - d) Media oraz technologie komunikacyjne i informatyczne w edukacji. 1) Media w edukacji - poglądy, zastosowania, społeczne spostrzeganie; 2) Język - komunikacja - media

- edukacja; Wykorzystanie współczesnych technologii komunikacyjno-informacyjnych w edukacji; Przemiany edukacji medialnej, Analiza pedagogiczna treści publikatorów.

e) Porównawcze analizy oświatowe.: 1) Pedagogika i edukacja szkolna - relacje, zmagania o szkołę współczesną; 2) Edukacja w Polsce - doświadczenia dwudziestu lat (1989-2009) transformacji ustrojowej; 3) Dzieje całościowych ujęć zagadnień oświaty; 4) Paradygmaty edukacji, 5) Szkolnictwo z polskim językiem nauczania w państwach europejskich - stan, problemy i perspektywy; Przemiany polskiego systemu edukacji a idea demokratyzacji szkoły;: 1) Systemy edukacyjne krajów Unii Europejskiej; 2) Oświatologia - jako całościowe, zintegrowane, interdyscyplinarne badania oświatowe; Etyczny wymiar neoliberalnej polityki oświatowej;: Kryzys gospodarczy a sektor edukacji w Polsce (polska część programu międzynarodowego prowadzonego przez Education International Research Institute).

f) Pedeutologia.: Kształcenie nauczycieli - koncepcje, modele, tendencje; Prof. dr hab. Bogumiła Kwiatkowska-Kowal: 1) Treść kształcenia nauczycieli w kontekście integracji procesów edukacyjnych w Europie; 2) Absolwenci WSP ZNP o studiach i pracy zawodowej; Dr Aleksandra Piotrowska: Dobry nauczyciel w opiniach uczniów, studentów i nauczycieli.

g) Dydaktyka i psychologia uczenia się. Edukacja alter natywna - tradycje, inspiracje przemiany, relacje z reformami; 1) Ewolucyjno-kulturowe uwarunkowania szkolnej edukacji; 2) Porównawcza analiza głównych nurtów myślenia w dydaktyce ogólnej;: 1) Funkcjonowanie poznawcze człowieka: procesy poznawcze; pamięć, tworzenie reprezentacji umysłowych; 2) Zależność efektów uczenia się od aktywności podmiotu i czynników sytuacyjnych; Inteligencja emocjonalna nauczycieli a ich relacje z uczniami.

h) Pedagogika kultury i antropologia kulturowa. Kultura, wartości i edukacja; Humanistyczno-antropologiczna ewolucja współczesnego nurtu pedagogiki kultury.

i) Problematyka metodologiczna. Zagadnienie racjonalności naukowej w pedagogice; Metodologiczne problemy badania nauczycieli przez studentów.

Na szczególne podkreślenie i uwagę zasługują badania prowadzone we współpracy ze studentami WSP ZNP, stanowiące szkołę metodologii badań pedagogicznych i rzutujące najbardziej wydatnie na jakość kształcenia. Jest to możliwe dzięki dobrej współpracy studentów z pracownikami naukowo-dydaktycznymi i władzami uczelni. Na szczególne podkreślenie zasługuje działalność, który opiekuje się kołem artystycznym – a opieka ta owocuje w festiwalach. Duża liczba studentów uczestniczy w badaniach związanych z opracowaniem standardów kompetencji zawodowych. Studenci są organizatorami konferencji ogólnopolskich. Realizowane są programy umożliwiające taką współpracę, a należą do nich m.in.:

1) a) Struktura grup przedszkolnych a gotowość dzieci do współpracy; b) Funkcje przedmiotów materialnych a zabawach dzieci w przedszkolu.

2) a) Konflikty i agresja w przedszkolu i szkole; b) Ekspresja plastyczna powiązana z odbiorem muzyki.

3) a) Rozwój przekonań epistemologicznych (o naturze i powstawaniu wiedzy; b) Hałas w przedszkolu; c) Strategie uczenia się i motywacja studentów do nauki.

4) a) Nauczycielskie doświadczenia w zakresie kształtowania pojęć uniwersalnych u dzieci; b) Pojmowanie pojęć uniwersalnych przez dzieci.

5) Aktywność ruchowa dzieci wczesnoszkolnych w czasie wolnym.

6) Badania mające znaczenie dla jakości procesu kształcenia, to zwłaszcza:

a) Wdrożeniowe badania nad autorskim modelem kształcenia pedagogów pracy w WSP ZNP - Wyniki badań wykorzystano do opracowania programu kształcenia w zakresie specjalności „pedagogika pracy”.

b) - jakość kształcenia jako podstawowy problem szkoły wyższej;

- badania opinii i losów absolwentów WSP ZNP.

Wyniki badań są wykorzystywane do bieżących modyfikacji oferty programowej uczelni.

c) Badania zespołowe: Analiza porównawcza kompetencji dydaktyczno-wychowawczych studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, studiujących w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Baza naukowa wykorzystywana w badaniach naukowych jest stanowiona przez m.in.:

- a) Bazy dostępne w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki:
- b) Elsevier
- c) Springer
- d) Wiley-Blackwell
- e) EBSCO
- f) Web of Knowledge
- g) Scopus

Na uwagę zasługuje także działalność Pracowni Narzędzi Pomiaru Pedagogicznego i Psychologicznego. Pracownia została powołana dnia 27 listopada 2006 roku decyzją Senatu. Zadaniem Pracowni jest gromadzenie i udostępnianie pracownikom naukowo-dydaktycznym oraz studentom różnych narzędzi pomiaru służących do realizacji projektów badawczych. Pracownia prowadzi m.in. współpracę z warszawskimi poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Jest prowadzona ewidencja kosztów poniesionych przez uczelnię a związanych z: badaniami naukowymi, udziałem pracowników WSP ZNP w konferencjach krajowych i zagranicznych, przyjęciem delegacji z innych uczelni krajowych i zagranicznych (w tym uczestniczących w konferencjach organizowanych lub współorganizowanych przez uczelnię).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia wykazuje w zakresie niniejszego kryterium wyjątkową aktywność, co też przekłada się na jakość kształcenia. Potwierdza tę ocenę ilość realizowanych projektów i liczba uczestniczących w nich nauczycieli akademickich. Wyróżniający się studenci są włączani w badania naukowe i mają możliwość ich prezentowania na konferencjach naukowych.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Wstęp na uczelnię jest wolny, zatem szanse są równe dla wszystkich kandydatów, którzy podejmą decyzję o rejestracji na studia. Wyjątek stanowi nabór na studia z dodatkowym językiem angielskim, kiedy kandydat musi na świadectwie maturalnym posiadać zaliczenie z tego przedmiotu.

Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste, nie zawierają w sobie zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów. W ocenie studentów dobrym pomysłem byłoby wprowadzenie wstępnej rozmowy kwalifikacyjnej, dzięki której przyszły student mógłby bardziej rozwaźnie wybrać specjalność. Np. student nieśmiały, mający problemy z występami przed publicznością być może po takiej rozmowie miałby lepsze rozeznanie co do kwestii, czy jego cechy charakteru pozwalają mu być dobrym animatorem kultury.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

System oceniania jest przejrzysty, zamieszczony na stronie internetowej szkoły (znajduje się w Regulaminie studiów). W sposób prawidłowy dokonano godzinowego określenia nakładu pracy niezbędnego dla osiągnięcia efektów kształcenia, przy czym dokonano tego jedynie w trakcie zajęć z udziałem prowadzącego. Brakuje jeszcze dopełnienia w postaci wskazania ilości wkładu własnej pracy studenta wraz z czytelnym wyznaczeniem zadań, jakie winien on samodzielnie przygotować i wykonać.

Sposób przeprowadzania egzaminów, przejrzyste wymagania i dokładnie podany zakres materiału obowiązujący podczas egzaminu/zaliczenia powoduje, że zdobywane oceny są obiektywne. Studenci wiedzą, co będzie omawiane na poszczególnych zajęciach, wskazując także, że program zajęć podany w sylabusach jest realizowany konsekwentnie i terminowo. Zajęcia odbywają się zgodnie z harmonogramem, zmiany planu są rzadkie, wręcz incydentalne. Nakład czasu pracy – w ocenie studentów – jest oszacowany dobrze, chociaż studenci przyznają, że nie mieli wcześniej świadomości, ilu godzinom nauki odpowiada 1 punkt ECTS i wskazali, że będą musieli przeanalizować swoje plany studiów pod tym kątem.

Uczelnia współpracuje z ośrodkami za granicą m.in. z ośrodkiem na Ukrainie, są organizowane wspólne spotkania i seminaria.

Jednoznacznie należy stwierdzić, że system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm, co wyraźnie widoczne jest podczas analizy prac etapowych przedłożonych zespołowi wizytującemu. Każde narzędzie weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia jest odpowiednio wystandaryzowane, co umożliwia obiektywną ocenę osiągnięcia efektów kształcenia.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Uczelnia realizująca studia głównie w systemie niestacjonarnym ma ograniczone możliwości nawiązania międzynarodowej współpracy studentów, ponieważ w większości pracują oni zawodowo, co uniemożliwia im zasadniczo jakąkolwiek mobilność. Potencjalnie jednak istniejący system ECTS, a zwłaszcza nacisk na opanowanie języka angielskiego – co podkreślano - także na studiach II stopnia oraz oferta zajęć odbywających się w tym języku – ułatwiać mogą owa wymianę zagraniczną i udział studentów w projektach wymiany międzynarodowej.

Tu warto podkreślić współpracę Jednostki z instytucjami partnerskimi na Ukrainie, jaką legitymizuje się uczelnia, deklarując w Raporcie samooceny, iż wspólne z partnerami przedsięwzięcia sprawiły, że wprowadzone zostały modyfikacje treści kształcenia m.in. w zakresie obszaru pedagogiki porównawczej (paradygmaty i systemy edukacji) i edukacji międzykulturowej. Podejmowano także zagadnienia wpływu tradycji historyczno-kulturowej na oświatę w Polsce i na Ukrainie, oświaty w społeczeństwach wielokulturowych, co również znajduje odbicie w procesie dydaktycznym i zmierza do uwrażliwiania studentów m.in. na problemy wielokulturowości i mniejszości.

Uczelnia nie realizuje kształcenia na odległość, a także nie precyzuje wsparcia procesu uczenia się bez udziału nauczycieli akademickich.

Pracownicy udostępniają jednak materiały dydaktyczne na drodze elektronicznej, na stronie www jednostki znajduje się specjalny link do owych materiałów. Są one specjalnie przewidziane dla pomocy studentom w indywidualnych poszukiwaniach badawczych.

Warto również spowodować, aby studenci mieli dostęp do szczegółowych programów poszczególnych przedmiotów, czyli do sylabusów, dlatego winny one znaleźć się na stronie internetowej uczelni (pisano o tym w punkcie 2).

4. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi studentów.

Studenci mają zapewniony dostęp do niezbędnych narzędzi służących Uczeniu się, począwszy od dostępu do księgozbioru biblioteki – stacjonarnej i w formie elektronicznej, materiałów naukowych, prezentacji i artykułów (np. przesyłanych przez wykładowców za pomocą poczty elektronicznej). Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych poprzez uczestniczenie w kołach naukowych, szkoleniach i seminariach.

Seminaria dyplomowe prowadzone są w sposób zajmujący i wysoce merytoryczny. Studenci mają możliwość wyboru tematu.

Wykładowcy są dostępni na dyżurach (na które przychodzą punktualnie), a także można się z nimi kontaktować za pomocą poczty elektronicznej. W opinii studentów kadra służy pomocą i jest bardzo przyjaźnie nastawiona, pomaga im zarówno w sprawach naukowych jak i ogólnouczelnianych.

Sylabusy – w ocenie studentów – są skonstruowane poprawnie i zawierają potrzebne informacje. Często studenci traktują je jako „rozkład zajęć” i dokładnie wiedzą, czego będą uczyli się na kolejnych zajęciach.

Studenci mają dostęp do wszystkich form pomocy materialnej przewidzianych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. O wszelkich terminach dotyczących np. składania wniosków informowani są z odpowiednim wyprzedzeniem, informacje i dokumenty do pobrania publikowane są na stronie internetowej Uczelni. Także osoby pracujące w dziekanacie służą pomocą dot. tego, jak wypełnić wniosek, kiedy go złożyć.

Stypendium Rektora jest oceniane przez studentów w sposób pozytywny – kryteria jego przyznawania są przejrzyste i podawane z odpowiednim wyprzedzeniem. Liczba osób, które je otrzymują nie przekracza tej, która została wskazana w Ustawie. Studenci twierdzą, że jest to dla nich czynnik motywujący, pokazujący, że warto się starać, bo przynosi to wymierne korzyści – nie tylko satysfakcję z faktu bycia bardzo dobrym studentem, ale także gratyfikację finansową.

Na terenie Uczelni prężnie działa Biuro Karier, w którym jego pracownik podczas indywidualnych konsultacji pomaga studentom napisać profesjonalne CV oraz przygotowuje zainteresowane osoby do rozmowy kwalifikacyjnej. Podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci szczególnie podkreślali odpowiednie kompetencje tego pracownika oraz podejście do studentów i szczerą chęć pomocy. Ich zdaniem osoba ta w dużym stopniu przyczynia się do ich sukcesów podczas starania się o pracę.

Na terenie Uczelni działają Koła Naukowe, m.in.(SKAN -Studenckie Koło Artystyczno Naukowe, Pedagogiki Pracy, Animatorów Kultury. Ich zadania to m.in. uczestnictwo w pracach badawczych, współorganizowanie targów pracy i studenckich konferencji naukowych. (Koło Naukowe Pedagogiki Pracy). KNPP uczestniczyło w projektach międzynarodowych, które były realizowane przez pracowników Katedry Pedagogiki Pracy,

np. POKL Krajowe standardy kompetencji zawodowych dla Ministerstwa Pracy i Polityki społecznej, 2012-2013, PROW E-sołtys – bliżej potrzeb edukacyjnych mieszkańców wsi Zwoleń (2011r.)- KNAK.

Studenci biorą także udział w ogólnopolskim konkursie prac licencjackich, magisterskich i doktorskich, część z nich została opublikowana (WSP ZNP, nr 5-6, Warszawa 2011).

Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym bardzo pochlebnie wypowiadali się o kierunku, podkreślali, że cenią wysoki poziom nauczania, dużą wiedzę i zaangażowanie wykładowców. Ich zdaniem są oni bardzo dobrze przygotowani, w większości są to praktycy, którzy sposobem prowadzenia zajęć w jeszcze większym stopniu zachęcają do pogłębiania swojej wiedzy. Mocną stroną, zdaniem studentów, jest Biblioteka, która składa się z biblioteki Uczelnianej jak i zasobów Związku Nauczycielstwa Polskiego. Ich zdaniem księgozbiór jest imponujący i pozwala na rozwijanie swoich zainteresowań i pogłębianie wiedzy.

Studenci wskazali także, że ciekawym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie wirtualnego dziekanatu, czyli miejsca, w którym każdy student miałby swoje konto internetowe, na którym zamieszczane byłyby informacje etc. (Obecnie każdy rok zakłada swojego „maila” i na tego maila ogólnego przesyłane są informacje, materiały i dokumenty).

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady rekrutacji są przejrzyste i nie zawierają zapisów dyskryminujących jakiejkolwiek grupy kandydatów. Jednak sugestią studentów jest, aby wprowadzić rozmowy kwalifikacyjne w celu rozpoznania przydatności studenta, ale i również w celu doradzenia studentowi właściwego wyboru,**
- 2) System oceny studentów jest w pełni zorientowany na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, jest obiektywny i zawiera standaryzowane wymagania.**
- 3) Mobilność międzynarodowa studentów jest ograniczona, co wynika ze specyfiki studiów niestacjonarnych jako dominujących. Uczelnia jednak stwarza studentom możliwości uczestniczenia w wymianie krajowej i międzynarodowej.**
- 4) System pomocy naukowej i dydaktycznej sprzyja rozwojowi studentów. Maja oni możliwość stałego kontaktu z wykładowcami. Studenci posiadają także dostęp do ustawowych stypendiów.**

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,
Zatwierdzony przez Senat WSP ZNP 20 lutego 2012 r. system obejmuje działania procesualne związane z zarządzaniem prowadzonym kierunkiem studiów pedagogika z procesem decyzyjnym oraz wynikowe, związane z weryfikacją zakładanych efektów kształcenia na kierunku „pedagogika”.
Nad realizacją działań sprawują opiekę organy kolegialne: Senat, Rada Wydziału Pedagogicznego, oraz jednoosobowe: Rektor, Dziekan.
Programy i sylabusy opracowane przez wykładowców są opiniowane przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów, która ponadto opiniuje przedstawione sprawdziany i testy oraz dokonuje analizy powierzenia zajęć pod kątem

zgodności z zakresem prowadzonych przedmiotów oraz opiniuje dopuszczenie doktorów do prowadzenia seminariów dyplomowych.

W Uczelni obowiązuje szczególny tryb dopuszczania doktorów do roli promotora prac – prodziekani zgłaszają kandydatów na radzie wydziału; Istnieje także wypracowany tryb przeprowadzania egzaminów dyplomowych – lansuje się w nim wymóg by recenzentem pracy, której promotorem był doktor, powinien być pracownik naukowy ze stopniem przynajmniej doktora habilitowanego.

b) budowaniu kultury jakości służą także wypracowane procedury hospitowania zajęć przez władze – służą za narzędzia opracowane dla tych celów arkusze hospitacyjne. Istnieje też wypracowany plan hospitacji – którym szczególną uwagę poświęca się młodym i słabo ocenionym pracownikom, a także system ewaluacji zajęć dokonywanej w formie papierowej – na uwagę zasługuje dość duża reprezentatywność. W głosach pracowników daje się zauważyć opinia, że ta ankieta nie bada jeszcze wielu uwarunkowań.

c) ważnym elementem troski o jakość kształcenia i tworzenie kultury jakości może być udział studentów, którzy uczestniczą we wszystkich komisjach, opiniują, współdecydują, oceniają zajęcia. Członkowie samorządu są obecni we wszystkich komisjach; uwagi studentów są przyjmowane jako ważne i są one brane pod uwagę; organizacja wewnętrzna samorządu pozwala na zbieranie informacji; ankiety ewaluacyjne obejmują problemy związane z prowadzeniem zajęć, wykładowcami. Sami studenci zwracają uwagę na rodzinny klimat panujący w szkole.

Kolejnym elementem kultury jakości jest troska o studentów niepełnosprawnych. Wprawdzie na Uczelni studiuje niewielka liczba studentów niepełnosprawnych – tłumaczona także funkcjonowaniem APS w Warszawie, ale jest widoczna wyraźna troska Uczelni o nich: świadczy o tym sprzęt do biblioteki; indywidualnie dostosowywany do potrzeb studentów, koła naukowe i możliwość wyboru z szerokiej gamy specjalności; ważne jest stwierdzenie, że studenci niepełnosprawni jeśli tylko się ujawnili, są objęci szczególnym wsparciem ze strony Uczelni. Istnieje m.in. też możliwość otrzymania nakładek na komputery.

d) Widoczna jest wyraźna troska o jakość kształcenia także w organizacji i funkcjonowaniu praktyk, które są opiniowane przez zakłady i ich przedstawicieli. Służą temu także wprowadzone mechanizmy doskonalenia programu kształcenia i jego efektów koordynowane przez pracę komisji jakości kształcenia. Wpisują się w ten proces tworzenia kultury jakości także rejestr skarg i wniosków prowadzony przez Dziekanat, funkcjonujące komisje dyscyplinarne i pracownicze. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni. Studenci i absolwenci są pytani o zdanie na temat ich opinii o planach i programach studiów oraz efektach kształcenia. Wykładowcy uwzględniają potrzeby zawodowe studentów np. studiów niestacjonarnych

e) Przejawem tej kultury kształcenia jest także udział studentów w programach MOST, Socrates/Erasmus i uczestnictwo studentów w badaniach. Za tym idzie udział studentów w konferencjach naukowych i w pracy kół naukowych przez które studenci otrzymują zaproszenia na sympozja. Koła uczestniczą w organizowaniu spotkań z profesorami.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Na Wydziale stosuje się działania mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, wynikające z Uchwały nr 3/2012 Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP z dnia 20 lutego 2012 r. w sprawie „Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w WSP ZNP”.

Uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje działania związane z:

1) prowadzeniem kształcenia na kierunku „pedagogika”, tj. m.in.:

- przygotowywanie projektów planów studiów, weryfikacja planów studiów pod kątem ich zgodności z KRK lub standardami - zatwierdzanie przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów;
- opracowywanie przez wykładowców sylabusów oraz testów i sprawdzianów weryfikujących zakładane efekty kształcenia;
- analiza, obsady zajęć pod kątem zgodności wykształcenia wykładowców z zakresem prowadzonych przedmiotów;
- dopuszczaniem doktorów i magistrów do prowadzenia wykładów oraz doktorów do prowadzenia seminariów dyplomowych przez Radę Wydziału;
- hospitacjami zajęć;
- opiniowanie tematów prac dyplomowych przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów.

2) weryfikacją zakładanych efektów kształcenia:

Procedury określania efektów kształcenia i monitorowania ich realizacji:

- opracowanie przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów projektu efektów kształcenia wyrażonych w kategoriach: wiadomości, umiejętności, kompetencje społeczne w ramach poszczególnych przedmiotów i specjalności (zgodnych z planem studiów) z wykorzystaniem „Wzorcowych efektów kształcenia na kierunku „pedagogika”;
- zatwierdzanie projektu efektów kształcenia - dla poszczególnych przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalności (przygotowanego przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów na studiach I i II stopnia) przez Senat.
- opiniowanie programów kształcenia i narzędzi pomiaru efektów kształcenia przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów i zatwierdzenie ich przez Radę Wydziału.
- opiniowanie przez prowadzących zajęcia swoich osiągnięć (jakie efekty i w jakim stopniu osiągnęli) po zakończeniu zajęć i zapoznanie z wynikami Radę Wydziału;
- ocenianie przez studentów zajęć z zakończonych przedmiotów i zapoznanie z wynikami oceny członków Rady Wydziału przez władze dziekańskie;

- Informowanie przez władze dziekańskie wykładowców niebędących członkami Rady Wydziału o wynikach oceniania ich zajęć przez studentów.

Sposoby potwierdzania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia:

- przeprowadzanie sprawdzianów zaliczeniowych lub testów egzaminacyjnych po zakończeniu każdego przedmiotu;
- informowanie członków Rady Wydziału Pedagogicznego o wynikach osiągniętych w danym semestrze (po jego zakończeniu) przez Prodziekanów na posiedzeniu Rady Wydziału Pedagogicznego;
- analiza studenckich sprawozdań (w dziennikach praktyk) z odbytych praktyk przez Uczelnianego Opiekuna Praktyk i opinii wystawionych przez opiekunów praktyk studenckich w poszczególnych placówkach. Zaliczanie na tej podstawie praktyk przez Uczelnianego Opiekuna Praktyk.;
- informowanie przez Uczelnianego Opiekuna Praktyk raz w roku członków Rady Wydziału Pedagogicznego o wynikach odbytych praktyk studenckich;
- studencka ocena efektów praktyk - badania ankietowe;
- wieloetapowość procesu dyplomowania (zatwierdzanie tematów prac dyplomowych przez Komisję Jakości Kształcenia, Planów i Programów; weryfikacja skali zapożyczeń w pracach dyplomowych przez program „Plagiat”; cykliczna ocena wybranych losowo prac

dyplomowych przez Senacką Komisję ds. Oceny Prac Dyplomowych według specjalnego kwestionariusza oceny; zapoznanie Senatu z wynikami oceny prac dyplomowych przez Przewodniczącą ww. Komisji)

- cykliczne badanie opinii absolwentów o przydatności kształcenia w WSP ZNP w ich pracy zawodowej, opinii o efektach tego kształcenia z perspektywy czasu i badanie losów zawodowych absolwentów przez Uczelniane Biuro Karier.
- składanie sprawozdania z wyników badań losów absolwentów na posiedzeniach Senatu przez Prorektora ds. Studenckich.
- publikowanie raportów z badań efektów kształcenia w czasopismach pedagogicznych i pracach zbiorowych;
- publikowanie wyników ewaluacji osiąganych efektów na stronie internetowej WSP ZNP.
- seminaria i konferencje studenckie oraz publikacje służące upowszechnianiu wyników badań prowadzonych przez studentów.

Studenci wypełniają ankiety ewaluacyjne dotyczące poszczególnych przedmiotów i wykładowców. Kwestionariusz ankietowy składa się z 14 pytań. Dotyczą one tego, czy zajęcia były prowadzone w interesujący sposób, czy ich układ był uporządkowany i logiczny, czy tempo zajęć było odpowiednie. Poza pytaniami zamkniętymi w ankiecie znajdują się też pytania otwarte, w których studenci proszeni są o wskazanie, co należy zmienić, aby zajęcia były bardziej wartościowe, wskazanie, co studentom podobało się najbardziej. Ankieta zawiera również pytanie o to, jaki procent obecności na zajęciach przedstawiali poszczególni ankietowani.

Ankieta przeprowadzana jest po każdym cyklu zajęć. Wyniki ankiety są analizowane i zestawiane w tabeli. Wyniki te przedstawiane są członkom Rady Wydziału w trakcie jej posiedzenia. Nie są one umieszczane w Internecie, czy też w gablotach znajdujących się na terenie Uczelni.

Studenci stanowią min. 20 % w organach kolegialnych Uczelni, (wynika to z list obecności na posiedzeniach organów kolegialnych i ich składów) opiniują plany i programy studiów, są członkami komisji dyscyplinarnych. Samorząd studencki jest bardzo zaangażowany w życie Uczelni i szeroko pojętą jakość kształcenia. Stara się aktywizować pozostałych studentów, proponuje zmiany, przeprowadza rozmowy ze studentami na temat tego, co można zmienić i poprawić.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego : w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia stworzyła i wdrożyła w pełni przejrzysty i spójny system oceny efektów kształcenia, który konsekwentnie realizuje, systematycznie go weryfikując i doskonaląc. Wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji realizowanej koncepcji i programu kształcenia.

2) W procesie tworzenia i weryfikacji kultury jakości kształcenia aktywnie uczestniczą zarówno pracownicy oraz studenci, jak i absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		+			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji	+				
3	program studiów		+			
4	zasoby kadrowe	+				
5	infrastruktura dydaktyczna		+			
6	prowadzenie badań naukowych ¹	+				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		+			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		+			

¹ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Przyjęta przez wizytowaną jednostkę koncepcja kształcenia na prowadzonym kierunku studiów w pełni wpisuje się w misję i strategię Uczelni. Zakładane cele i efekty kształcenia zostały w sposób bardzo rzetelny i spójny zoperacjonalizowane oraz są konsekwentnie realizowane zgodnie ze standardami i ramami kwalifikacyjnymi studiów pedagogicznych. Na wyróżnienie w tym względzie zasługuje w sposób szczególny organizacja praktyk zawodowych studentów oraz praktykowana procedura osiągania efektów kształcenia dokonywana po zakończeniu zajęć bezpośrednio przez prowadzących nauczycieli. Realizowany przy tym program nauczania, a także przewidziane w nim formy i metody kształcenia stanowią spójną całość i gwarantują w pełni osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. O przyjętej koncepcji kształcenia decyduje przy tym liczna, stabilna, stanowiąca elitę rodzimej pedagogiki i zaangażowana kadra nauczająca, przy aktywnym udziale studentów i licznych interesariuszy zewnętrznych. Struktura kadry nauczającej, jej dorobek naukowy oraz kompetencje badawcze i dydaktyczne są adekwatne do potrzeb realizowanego programu nauczania i potrzeb studentów. Pracownicy wizytowanej jednostki realizują znaczące w kraju z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych badania naukowe, które pozostają równocześnie w bezpośredniej relacji z realizowanym procesem dydaktycznym. Minimum kadrowe z nadstatkiem spełnia wymogi. Wizytowany Wydział Pedagogiczny zorganizował swoim studentom odpowiednie warunki studiowania oraz zapewnia im stosowny do potrzeb system wsparcia naukowego, dydaktycznego i materialnego, a także stworzył zwarty i przejrzysty system zapewnienia jakości kształcenia, który obecnie z powodzeniem jest realizowany.

Obszarem, który wymaga zdaniem zespołu wizytującego drobnych korekt i uzupełnień to: przygotowanie matrycy efektów kształcenia, która ułatwi monitorowanie ich obecności i nasycenia w poszczególnych przedmiotach; uzupełnienie sylabusów o wyszczególnienie czasu pracy własnej studenta oraz ujednolicenie zapisu sylabusów i ich większe udostępnienie np. przez stronę internetową; uzupełnienie wykazu przedmiotów o kursy fakultatywne; uzupełnieniem wymiaru godzin praktyk z zakresu drugiego przedmiotu dla specjalności nauczycielskiej z językiem angielskim.

Załączone uwagi nie mogą oczywiście przesłaniać jednoznacznie wysokiej oceny funkcjonowania wizytowanej jednostki.

Wizytacji przewodniczył

i raport końcowy sporządził

Prof. UAM dr hab. Wiesław Ambrozik